מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין שמורשת היא גם תוצאה של בחירה ולא רק קבלה אוטומטית
- לזהות את השורש י־ר־ש בצורות שונות ואת משמעותן
- לתרגל חשיבה על מה ראוי להעביר הלאה לדורות הבאים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה – מהי מורשת

1. ב – לא, היא גם תוצאה של בחירה
2. ג – היא נעלמת

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך נאמר בטקסט - מורשת היא גם בחירה
2. לא נכון – גם מורשת כתובה דורשת שמירה וטיפול

חלק ג' – מילים מהשורש י־ר־ש

1. יורש
2. תורשה
3. הורשה

חלק ד' – התאמה – מושג והסבר

1 – ג (מה שעובר מדור לדור)
2 – ד (תכונות גוף מההורים)
3 – א (סיפור בעל פה בלי כתיבה)
4 – ב (להקליט או לכתוב כדי לשמר)

חלק ה' – חשיבה בכתב

1. כי כל דור מחליט מה לשמור, מה לשנות ומה להשאיר מאחור, ולא כל דבר עובר אוטומטית

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. תשובה אישית - לבדוק שיש הבחנה בין מוחשי לבלתי מוחשי ונימוק הגיוני לכל פריט

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הבנה שמורשת כוללת גם בחירה
- זיהוי נכון של מילה מהשורש והסברה
- הבנה שתיעוד מונע אובדן של מורשת בעל פה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדיון קצר על מנהג משפחתי שהתלמידים מכירים לפני המעבר לתרגילים
- בחלק המורפולוגי כדאי לכתוב את המילים על הלוח ולסמן יחד את השורש המשותף
- משימת הכרזה בסוף השיעור (ועדת מורשת) מתאימה כהמשך לדף זה בעבודה קבוצתית

דף תרגול: מהי מורשת – בחירה או קבלה?

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

מורשת היא לא רק מה שקיבלנו מהדורות הקודמים, אלא גם מה שאנחנו בוחרים לשמר ולהעביר הלאה. בדף זה נתרגל את הרעיונות המרכזיים ואת משפחת המילים מהשורש י־ר־ש.

בנק מילים: תורשה | הורשה | יורש

1 חלק א' – הבנה – מהי מורשת

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי הטקסט, מורשת היא רק מה שקיבלנו מהדורות הקודמים

א) נכון, תמיד ב) לא, היא גם תוצאה של בחירה ג) רק אם זה כתוב בספר

2. מה קורה למורשת שעוברת רק מפה לאוזן אם אף אחד לא מספר אותה?

א) היא נשארת לנצח ב) היא הופכת לחוק ג) היא נעלמת

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל דור בוחר מה לשמור, מה לשנות ומה להשאיר מאחור	☐	☐
2	מורשת כתובה לעולם לא יכולה להישכח	☐	☐

3 חלק ג' – מילים מהשורש י־ר־ש

השלימו את המילה החסרה.

1. מי שמקבל רכוש או תכונות מההורים נקרא _____

2. תכונות גוף שעוברות מהורים לילדים נקראות _____

3. פעולת העברת משהו לדור הבא נקראת _____

4 חלק ד' – התאמה – מושג והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מורשת	___	**א.** סיפור בעל פה בלי כתיבה
2. תורשה	___	**ב.** להקליט או לכתוב כדי לשמר
3. מפה לאוזן	___	**ג.** מה שעובר מדור לדור
4. לתעד	___	**ד.** תכונות גוף מההורים

5 חלק ה' – חשיבה בכתב

ענו בקצרה.

1. מדוע אפשר לומר שמורשת היא גם בחירה ולא רק קבלה?

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שלושה דברים (מוחשיים או בלתי מוחשיים) שלדעתכם כדאי להוריש לדור הבא, ונמקו כל בחירה

כרטיס יציאה

מהי מורשת, במילים שלכם?

תנו דוגמה אחת למילה מהשורש י־ר־ש והסבירו את משמעותה

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️